

ЕТИЧКИ КОДЕКС GRAČANICAONLINE.INFO

На основу Кодекса новинара Србије и Кодекса новинара Косова, важећих релевантних закона Србије и Косова, као и међународних примера добре праксе, GracanicOnline.info (у даљем тексту Грачаница Онлајн) доноси Етички кодекс, као смерницу професионалног поступања новинарки и новинара, уредница и уредника, менаџмента и осталих запослених особа.

„Дужност је новинара да следе професионалне и етичке принципе и да се супротставе притисцима да те принципе прекрше“ – Кодекс новинара Србије.

Обавезе Грачанице Онлине

1. Тачно и благовремено извештавање о догађајима од интереса за јавност је главна циљ ГрачаницеОнлине, а с тим и обавеза свих запослених у ГрачаницеОнлине.
2. Грачаница Онлајн се обавезује да ће преносити тачне информације, проверене из више извора.
3. Грачаница Онлајн се обавезује да ће у извештајима и вестима подједнако бити заступљени сви друштвени чиниоци, без обзира да ли су на власти или опозицији.
4. Грачаница Онлајн се обавезује да неће користити говор мржње, нити емитовати увредљив садржај према било којој групи или појединцу.
5. Грачаница Онлајн се обавезује да ће свим запосленима обезбедити адекватне услове за рад, како техничке, тако и радну атмосферу без било каквог притисака од стране уредница или уредника.

Обавезе свих запослених

1. Сви запослени се обавезују на стварање радне атмосфере која се заснива на отворености, солидарности и једнакости.
2. Овим етичким кодексом се препоручује солидарност са колегама и колегиницама када су угрожени.
3. Обавеза уреднице или уредника Грачанице Онлајн је да обезбеди слободан рад свим запосленим новинаркама и новинарима, односно да реагује на било какав притисак на слободу информисања и да заштити новинарке и новинаре од било каквог вида притиска.
4. Забрањено је свим запосленим, на радном месту и/или у медијским садржаја, коришћење стереотипа, дискриминације и коришћење говора мржње према појединцима/појединкама и/или одређеним групама.
5. Приликом фотографисања жртва несрећа или злочина, запослени и запослене у Грачаници Онлајн су дужни да буду обзирни/е и саосећајни/е.
6. Сви уредници и уреднице, као и новинарке и новинари и остали запослени и запослене, обавезни/е су да поштују Кодекс родне равноправности.

Обавезе уреднице/уредника

1. Обавезују се уреднице и уредници Грачанице Онлајн да ће штитити интерес јавности и објављивати све важне информације.
2. Уредници и уреднице су одговорни/е према читаоцима-читателјкама/слушаоцима-слушатељкама и гледаоцима-гледатељкама, као и према колегиницама и колегама, а не према сопственим или нечијим приватним, економским или политичким интересима.
3. Уреднице и уредници Грачанице Онлајн су обавезни да преносе чињенице, а не да се баве претпоставкама и нагађањима.
4. Свако преузимање информација са другог медија мора да буде јасно назначено.
5. Испод сваке објављене фотографије или текста, обавезан је потпис аутора или ауторке.
6. Уколико извор информација не жели да се открије његов/њен идентит, уреднице и уредници су дужни/е да то поштују, осим када је у питању планирање злочина, убиство или терористичка активност;

7. Забрањено је објављивање измишљених информација или порука аутора или ауторки чији идентитет не може да се провери, као и било које врсте неоснованих оптужби, гласина и клевета.
8. Уредници и уреднице су у обавези да заштите новинаре и новинарке од сваког вида притиска.
9. Уреднице и уредници не смеју да мењају контекст и ставове новинара и новинарки у медијским садржајима.
10. Наслов текста мора да буде у складу са садржајем и не сме да буде сензационалистички.
11. Уредници и уреднице Грачанице Онлајн не смеју да објављују материјал прибављен уз помоћ скривених камера и прислушних уређаја, осим када се тиме штити јавни интерес (нпр. информације о угрожености живота и здравља становништва, корупцији, злоупотреби положаја и сл.).
12. Уредници и уреднице Грачанице Онлајн не смеју да помињу етничку, верску или родну припадност починиоца или починитељке кривичног дела, осим ако је то од кључне важности за природу самог кривичног дела.

Обавезе новинара/новинарке

1. Обавезују се новинарке и новинари Грачанице Онлајн да ће штитити интерес јавности и објављивати све важне информације.
2. Новинари и новинарке су одговорни/е пред читаоцима-читатељкама/слушаоцима-слушатељкама/гледаоцима-гледатељкама, а не сопственим или нечијим приватним, економским или политичким интересима.
3. Новинарке и новинари Грачанице Онлајн су обавезни/е да преносе чињенице, а не да се баве претпоставкама и нагађањима.
4. Новинарке и новинари у својим извештајима не смеју промовисати сопствене политичке, верске или националне ставове.
5. Уколико извор информација не жели да се открије његов/њен идентитет, новинарке и новинари су дужни/е да то поштују, осим када је у питању планирање злочина, убиство или терористичка активност.
6. Новинарке и новинари су дужни да сваку информацију провере из више извора.
7. Новинари и новинарке треба да се супротставе сваком притиску и сваком облику цензуре.
8. Уколико постоје притисци или цензура од уредница или уредника, односно руководства Грачанице Онлајн, од власти, интересних група или неког другог, новинарке и новинари су дужни/е да о томе обавесте јавност.
9. Новинарка или новинар не могу да буду кажњени због одбијања извештавања супротно моралним начелима.
10. Материјал који новинарке или новинари донесу са терена је власништво редакције Грачанице Онлајн и не може се давати другим медијима без дозволе претпостављених.
11. Новинарке и новинари се морају трудити да избегну било какав вид сукоба интереса.
12. Новинари и новинарке не смеју да траже или приме било какву материјалну надоканду за објављивање или необјављивање одређених информација.
13. Са новинарском професијом неспојив је рад у ПР и маркетиншким агенцијама, агенцијама за лобирање, државним органима и институцијама, као и политичким партијама.
14. Новинарска професија неспојива је са ширењем било које врсте: полних, родних, етничких, расних, социјалних или верских стереотипа. Предрасуде које новинари приватно имају, не смеју да буду емитоване/објављене ни у каквом контексту, ни отворено, ни прикривено.
15. У извештајима о кривичним делима, национална, расна, верска, идеолошка и политичка припадност, као и сексуално опредељење, социјални и брачни статус осумњичених лица или жртава, помињу се само у случају када су опредељења, припадност или статус у непосредној вези с врстом и природом почињеног кривичног дела.
16. Забрањено је коришћење туђих информација, истраживања и фотографија без навођења извора.
17. Новинарке и новинари Грачанице Онлајн су дужни да поштују право претпоставке невиности и да штите приватност и идентитет осумњиченог/е или починиоца/це, чак и у случају

признања кривице, што подразумева заштиту идентитета и некоришћење података који могу да упуте на његов идентитет.

18. Новинаркама и новинарима Грачанице Онлајн је забрањено да користе било које садржаје који могу да штетно утичу на децу.
19. Новинарке и новинари су обавезни да поштују и штите права и достојанство деце, жртава злочина и особа из маргинализованих група.
20. Малолетници и малолетнице се могу интервјуисати једино у присуству или уз сагласност родитеља односно старатеља.
21. Новинарке и новинари Грачанице Онлајн су обавезне да се представе саговорницама и саговорницима и да наведу име медија за који раде.
22. Новинарке и новинари не смеју да се саговорницама или саговорницима представљају лажно.
23. Новинари и новинарке Грачанице Онлајн не смеју да злоупотребе незнање и недовољну способност расуђивања саговорница и саговорника.
24. Новинарке и новинари Грачанице Онлајн не смеју да се баве приватним животима особа на јавним или политичким функцијама, осим ако то није у интересу јавности или ако су информације у супротности са функцијом коју одређена особа врши.
25. Новинарке и новинари не смеју приликом извештавања о несрећама и кривичним делима објављивати имена жртава и починилаца пре него што то ураде надлежни органи у званичном допису или саопштењу.
26. Новинари и новинарке Грачанице Онлајн не смеју да објављују материјал прибављен уз помоћ скривених камера и прислушних уређаја, осим када се тиме штити јавни интерес (нпр. информације о угрожености живота и здравља становништва, корупцији, злоупотреби положаја и сл.).
27. Новинари и новинарке Грачанице Онлајн не смеју да помињу етничку, верску или родну припадност починиоца или починитељке кривичног дела, осим ако је то од кључне важности за природу самог кривичног дела;
28. Забрањено је истицање сексуалне опредељености саговорника и саговорница, осим ако није у вези са темом извештавања и када то саговорници или саговорнице жели/е.
29. Није дозвољено било какво повређивање осећања саговорница и саговорника сензационалистичким извештајима и подацима који нису неопходни за разумевање суштине догађаја.

Права запослених:

1. Све новинарке и новинари се могу обратити уредници или уреднику, као и чланицама и члановима Управног одбора, уколико сматрају да је овај Кодекс прекршен.
2. Уреднице и уредници, чланице и чланови Управног одбора, обавезни су да реагују на жалбе новинарки или новинара и предузму мере (исправе и демантују објављени материјал).
3. Свако ко сматра да је новинарка или новинар, уредница или уредник Грачанице Онлајн повредио/ла неку од одредби овог Кодекса или Закона о информисању Србије или Косова, може се обратити Суду части Удружења новинара Косова и Србије, као и Савету за штампу Косова и Србије.

Овај Етички кодекс ступа на снагу даном усвајању у Скупштини Грачанице Онлајн. Грачаница Онлајн се обавезује да ће запослене са овим Кодексом упознати путем електронске поште, објављивањем на званичном сајту и на огласној табли, као и на заједничком редакцијском састанку.

У Грачаници

28. априла 2021.

A. Ђуџић

Анђелка Ђуџић

Гл. и одговорна уредница